

UCHWAŁA Nr XLVII/36/18
Rady Gminy Czerwin
z dnia 12 października 2018 r.

w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Czerwin

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 w związku z art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 994) oraz art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 1454) po uzyskaniu pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrołęce, Rada Gminy Czerwin uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Czerwin stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czerwin.

§ 3.

Traci moc uchwała Nr XIX/23/16 Rady Gminy Czerwin z dnia 22 czerwca 2016 r. w sprawie ustalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czerwin.

§ 4.

1. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.
2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Radosław Grzybowski

Uzasadnienie

Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminach stanowi wykonanie ustawowego upoważnienia, wynikającego z art. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 1454) zobowiązującego organ stanowiący jednostkę samorządu terytorialnego do określenia:

1. wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości, obejmujących:
 - a) prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania lub przyjmowania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych lub zapewnienie przyjmowania w inny sposób co najmniej takich odpadów jak: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone oraz odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, a także odpadów komunalnych określonych na podstawie przepisów wykonawczych.
 - b) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
 - c) mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi,
2. rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, a także warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym przy uwzględnieniu średniej ilości wytwarzanych odpadów komunalnych i liczby osób korzystających z tych pojemników,
3. częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
4. innych wymagań, wynikających z Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami,
5. obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku,
6. wymagań dotyczących utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej,
7. wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Zmiana regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Czerwin ma na celu dostosowanie jego zapisów do wymogów znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 1454) oraz dostosowania do aktualnie obowiązującego systemu odbioru odpadów.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Radosław Grabowski

**Regulamin
utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Czerwin**

**Rozdział I.
Postanowienia ogólne**

§ 1.

Ilekroć w regulaminie jest mowa o:

- 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawie z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
- 2) punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (w skrócie PSZOK)- rozumie się przez to wyznaczone miejsce na terenie gminy Czerwin, w którym będą przyjmowane od mieszkańców selektywnie zbierane odpady komunalne określone w regulaminie, zlokalizowany w Czerwinie przy ul. Przemysłowej 1, 07-407 Czerwin.
- 3) RIPOK – rozumie się przez to Regionalną Instalację Przetwarzania Odpadów Komunalnych.

**Rozdział II.
Wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku
na terenie nieruchomości**

§ 2.

1. Za utrzymanie czystości i porządku na terenie nieruchomości odpowiadają właściciele nieruchomości niezależnie od rodzaju zabudowy i charakteru użytkowania nieruchomości.
2. Właściciele nieruchomości mieszanych, tj. takich, które w części stanowią nieruchomość, na której zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomość, którą nie zamieszkują mieszkańcy, a na których powstają odpady komunalne, mają obowiązek przestrzegania wszystkich przepisów zawartych w niniejszym regulaminie.
3. W obrębie nieruchomości nie dopuszcza się:
 - 1) spalania jakichkolwiek odpadów komunalnych,
 - 2) zakopywania odpadów komunalnych.
4. Nie dopuszcza się wykorzystywania koszy ulicznych do pozbywania się odpadów powstających na terenach nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych.

§ 3.

1. Właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku w szczególności poprzez bieżące zbieranie z terenu nieruchomości wszystkich odpadów komunalnych oraz umieszczanie ich wyłącznie w pojemnikach i workach do zbierania odpadów zlokalizowanych na terenie nieruchomości.
2. Właściciele nieruchomości mogą zgłosić odbiór odpadów komunalnych w systemie zapewniającym segregację odpadów bądź w systemie jedno pojemnikowym jako odpady niesegregowane – zmieszane. Powyższe zobowiązanie właścicieli nieruchomości będzie deklarował w składanej w Urzędzie Gminy Czerwin deklaracji.
3. Ilość pojemników i worków służących do gromadzenia odpadów komunalnych, powinna być dostosowana tak, aby nie dochodziło do ich przepełniania i zalegania odpadów na ziemi oraz aby można było je utrzymać w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.
4. Ustawienie pojemników do zbierania odpadów komunalnych w miejscach nie stanowiących utrudnienia dla sąsiadów, mieszkańców, użytkowników dróg oraz dostępnych dla pracowników jednostki wywozowej,
5. Utrzymanie czystości w miejscach ustawiania pojemników do zbierania odpadów komunalnych.
6. Zbieranie odpadów komunalnych w pojemnikach do tego celu przeznaczonych, w sposób określony w rozdziałach II i III regulaminu.

§ 4.

1. Pojemniki i worki na odpady komunalne należy ustawiać w miejscach łatwo dostępnych dla ich użytkowników i pracowników prowadzącego działalność w zakresie usuwania odpadów, w sposób nie powodujący uciążliwości dla mieszkańców i osób trzecich.
2. Odbiór odpadów komunalnych przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne odbywa się zgodnie z harmonogramem wywozów, który dostarcza właścicielom nieruchomości przedsiębiorca odbierający odpady.
3. Popiół należy gromadzić razem z odpadami zmieszanymi.
4. Przeterminowane leki właściciele nieruchomości mogą przekazywać do aptek zlokalizowanych na terenie gminy, a także do PSZOK.
5. Odpady zielone (trawa, liście, gałęzie, choinki) powinny być przekazywane do PSZOK lub zagospodarowane w przydomowych kompostownikach. Nie mogą trafić do innych odpadów.
6. Zaleca się oczyszczanie silnie zabrudzonych tworzyw sztucznych i opakowań.
7. Opróżnione opakowania należy (jeśli rodzaj materiału na to pozwala) trwale zgnieść lub złożyć na płasko przed włożeniem do worka.

8. Nie należy umieszczać wymienionych odpadów komunalnych w pojemnikach do segregacji zbiórki odpadów.

§ 5.

1. Właściciele nieruchomości zobowiązani są do uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż ich nieruchomości, bezpośrednio przy jej granicy. Obowiązek ten powinni realizować poprzez niezwłoczne uprzątnięcie zanieczyszczeń w miejsce, które nie powoduje zakłóceń w ruchu pieszych i pojazdów oraz podjęcie działań likwidujących śliskość chodnika. Materiał użyty do tych celów należy usunąć z chodnika po zakończeniu okresu zimowego.
2. Błoto, śnieg, lód i inne zanieczyszczenia uprzątnięte z przystanków komunikacyjnych oraz dróg publicznych należy gromadzić poza terenem przystanku, w sposób nie utrudniający zatrzymywania się pojazdów oraz wsiadania i wysiadania pasażerów.
3. Jeżeli przy chodniku wyznaczone jest przejście dla pieszych – na wysokości tego przejścia chodnik należy oczyszczać na całej szerokości.

§ 6.

1. Mycie pojazdów samochodowych poza myjniami dopuszcza się jedynie w miejscach o utwardzonym, szczelnym podłożu i pod warunkiem, że powstające ścieki odprowadzane są do kanalizacji gminnej lub do zbiornika bezodpływowego a w szczególności ścieki takie nie mogą być bezpośrednio odprowadzane do zbiorników wodnych, do ziemi oraz do kanalizacji deszczowej.
2. Naprawy pojazdów samochodowych poza warsztatami samochodowymi mogą być przeprowadzane w obrębie nieruchomości, jeżeli nie spowodują zanieczyszczenia wód i gleby oraz uciążliwości dla mieszkańców. Zużyte części i materiały eksploatacyjne winny być zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Rozdział III.

Rodzaje i minimalna pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz w miejscach publicznych. Warunki rozmieszczania i utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

§ 7.

1. Właściciele zapewnią wyposażenie nieruchomości w pojemniki służące do gromadzenia odpadów komunalnych, o pojemności uwzględniającej częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów z nieruchomości, z uwzględnieniem wymienionych poniżej zasad oraz utrzymywanie tych

- pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.
2. Pojemniki przewidziane do gromadzenia odpadów na terenie gminy, to:
- 1) pojemniki na odpady o pojemności od 120 do 1100 l,
 - 2) kontenery o pojemności od 2,5 do 10 m³,
 - 3) worki foliowe o pojemności do 120 l.
 - 4) Kosze uliczne o pojemności 5 m³, 7 m³
3. Ustala się minimalną pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania zmieszanych odpadów komunalnych:
- 1) co najmniej jeden pojemnik o minimalnej pojemności 120 l na gospodarstwo domowe z przeznaczeniem na odpady zmieszane,
 - 2) pojemniki/worki o minimalnej pojemności 120 l lub worek o minimalnej pojemności 60 l na odpady zbierane selektywnie,
 - 3) dla szkół wszelkiego typu – 3 l na każdego ucznia i pracownika, jednak co najmniej jeden pojemnik 120 l na szkołę,
 - 4) dla przedszkoli – 3 l na każde dziecko i pracownika, jednak co najmniej jeden pojemnik 120 l na lokal,
 - 5) dla lokali handlowych i gastronomicznych – 10 l na każde 50 m² powierzchni całkowitej, jednak co najmniej jeden pojemnik 120 l na lokal,
 - 6) dla punktów handlowych poza lokalem – 5 l na każdego zatrudnionego, jednak co najmniej jeden pojemnik 120 l na lokal,
 - 7) dla zakładów rzemieślniczych, usługowych i produkcyjnych w odniesieniu do pomieszczeń biurowych i socjalnych – pojemnik 120 l na każdych 15 pracowników,
 - 8) dla hoteli, pensjonatów – 1 l na jedno łóżko, co najmniej jeden pojemnik 120 l na każdy punkt.
4. Właściciele nieruchomości, którzy deklarują segregację odpadów zobowiązani są do gromadzenia i przekazywania przedsiębiorcom w oddzielnych pojemnikach lub workach odpadów komunalnych:
- odpady z tworzyw sztucznych, metali, wielomateriałowych (pojedyncze odpady z tkanin i tekstylii, kartony po sokach, mleku) – pojemniki lub worki – kolor żółty,
 - szkło białe i kolorowe – pojemniki lub worki – kolor zielony,
 - odpady z papieru i tektury – pojemniki lub worki – kolor niebieski,
 - odpady biodegradowalne (odpady kuchenne, resztki jedzenia, odpady roślinne, środki higieny osobistej, resztki i obierki z owoców i warzyw, fusy z kawy, herbaty, skorupki jajek, worki z odkurzaczy) – pojemniki lub worki kolor brązowy.

§ 8.

1. Miejsca publiczne, takie jak drogi publiczne, przystanki komunikacji, place, parki są obowiązkowo wyposażane przez właścicieli w kosze uliczne, zgodnie z następującymi zasadami:
- 1) na chodnikach kosze należy umieszczać w maksymalnej odległości co 500 m,
 - 2) na przystankach komunikacji publicznej kosze należy umieszczać w

- sąsiedztwie wiat przystankowych lub oznaczenia przystanku,
- 3) wielkość koszy i częstotliwość ich opróżniania powinna być uzależniona od ilości gromadzonych odpadów. Określa się minimalną częstotliwość opróżniania koszy w miejscach publicznych na jeden raz w miesiącu.

§ 9.

Na terenie nieruchomości pojemniki do zbierania odpadów komunalnych należy lokalizować w miejscu wyodrębnionym, dostępnym dla pracowników jednostki wywozowej. Jeśli dostęp do pojemników jest niemożliwy, właściciel nieruchomości jest zobowiązany wystawić pojemniki przed wejściem na teren nieruchomości w dniu odbioru odpadów.

Rozdział IV.

Częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego

§ 10.

1. Właściciele nieruchomości zobowiązani są do pozbywania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości w sposób systematyczny, gwarantujący zachowanie czystości i porządku na terenie nieruchomości.
2. W przypadku nieruchomości, na których organizowane są imprezy masowe, wprowadza się obowiązek usuwania odpadów niezwłocznie po zakończeniu imprezy.
3. W przypadku nieruchomości niezamieszkałych odpady komunalne powinny być segregowane i odbierane z częstotliwością wynikającą z umowy właściciela nieruchomości z przedsiębiorcą, jednak nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu.
4. Pozbywanie się odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości odbywa się poprzez ich umieszczenie w odpowiednich pojemnikach lub workach, a następnie odebranie ich przez uprawnionego przedsiębiorcę.
5. Do zbierania okresowo zwiększonej ilości odpadów komunalnych zmieszanych, mogą być używane worki z foli w kolorze czarnym, które mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie.
6. Właściciele nieruchomości zobowiązani są zapewnić pracownikom jednostki wywozowej dostęp do pojemników w terminach określonych w harmonogramie.

§ 11.

1. Ustala się następującą częstotliwość odbierania odpadów komunalnych z terenów nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy:
 - 1) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie,
 - 2) odbiór odpadów zbieranych selektywnie – odbywać się będzie w terminach

- podanych przez odbiorcę odpadów – nie rzadziej niż raz w miesiącu;
- odpady z tworzyw sztucznych, metali, wielomateriałowych (pojedyncze odpady z tkanin i tekstylia, kartony po sokach, mleku),
 - szkło białe i kolorowe,
 - odpady z papieru i tektury,
 - odpady biodegradowalne (odpady kuchenne, resztki jedzenia, odpady roślinne, środki higieny osobistej, resztki i obierki z owoców i warzyw, fusy z kawy, herbaty, skorupki jajek, worki z odkurzaczy).
- 3) meble i inne odpady wielkogabarytowe oraz zużyte opony – nie rzadziej niż dwa razy w roku,
- 4) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – nie rzadziej niż dwa razy w roku.
2. Odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji – należy usuwać z terenu nieruchomości w okresie kwiecień- październik nie rzadziej niż 1 raz w miesiącu, natomiast w pozostałym okresie – raz na 2 miesiące.

§12.

1. Ustala się następujący sposób odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych, na których powstają odpady komunalne:
- 1) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne powinny być przekazywane podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
 - 2) odpady zebrane selektywnie powinny być przekazywane podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości:
 - odpady z tworzyw sztucznych, metali, wielomateriałowych (pojedyncze odpady z tkanin i tekstylia, kartony po sokach, mleku),
 - szkło białe i kolorowe,
 - odpady z papieru i tektury,
 - odpady biodegradowalne (odpady kuchenne, resztki jedzenia, odpady roślinne, środki higieny osobistej, resztki i obierki z owoców i warzyw, fusy z kawy, herbaty, skorupki jajek, worki z odkurzaczy).
 - 3) odpady komunalne ulegające biodegradacji powinny być poddawane procesowi kompostowania w przydomowych kompostownikach, a w przypadku braku takiej możliwości przekazywane podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości lub przekazywane do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
 - 4) odpady zielone powinny być poddawane procesowi kompostowania w przydomowych kompostownikach, a w przypadku braku takiej możliwości i przekazywane do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
 - 5) powstające w gospodarstwach domowych chemikalia powinny być przekazywane do punktów zbiórki tych odpadów lub do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
 - 6) zużyte baterie i akumulatory powinny być przekazywane do punktów zbiórki

- tych odpadów lub do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- 7) przeterminowane leki powinny być przekazywane do punktów zbiórki tych odpadów lub do punktu selektywnej zbiórki tych odpadów komunalnych,
 - 8) odpady wielkogabarytowe powinny być oddawane w formie tzw. wystawki podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w terminach określonych w harmonogramie lub przekazywane do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
 - 9) właściciel nieruchomości zobowiązany jest do wystawienia odpadów, o których mowa w pkt. 8 w dni ich zbiórki przed teren posesji przy krawędzi jezdni lub przy altanie śmietnikowej. Odpady wystawione w innych miejscach lub w miejscach, do których nie jest zapewniony dojazd pojazdem odbierającym te odpady, nie podlegają odbiorowi,
 - 10) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny można przekazywać do mobilnych punktów zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz punktów sprzedaży sprzętu zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2018 r., poz. 1466) lub do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
 - 11) zużyte opony powinny być oddawane podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości lub przekazywane do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
 - 12) odpady budowlano-remontowe, pochodzące z indywidualnie prowadzonych remontów i innych robót budowlanych wykonywanych we własnym zakresie, na wykonanie których nie jest wymagane zgłoszenie zamiaru prowadzenia robót do właściwego organu administracji należy przekazać do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych – odpady nie spełniające tej definicji nie będą przyjmowane,
 - 13) odpady budowlano-remontowe i rozbiórkowe, należy gromadzić w odpowiednich pojemnikach lub kontenerach przeznaczonych na tego typu odpadów, w sposób niepowodujący pylenia,
 - 14) dopuszcza się zagospodarowanie drobnego gruzu budowlanego do utwardzenia lub naprawy zniszczonych dróg o nawierzchni gruntowej, po wcześniejszym uzgodnieniu z właścicielem lub zarządcą drogi.

§ 13.

1. Opróżnianie zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych odbywa się na podstawie zlecenia właściciela nieruchomości, złożonego do podmiotu uprawnionego posiadającego wymagane zezwolenie na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych z którym podpisał umowę.
2. Właściciel nieruchomości nieskanalizowanej jest obowiązany do opróżniania zbiorników bezodpływowych (szamb) z częstotliwością zapewniającą niedopuszczenie do ich przepełnienia. Opróżnianie zbiorników winno być prowadzone przez uprawnione podmioty posiadające zezwolenia na działalność w tym zakresie.
3. Częstotliwość opróżniania z osadów ściekowych zbiorników oczyszczalni przydomowych wynika z ich eksploatacji.

Rozdział V.

Inne wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami

§ 14.

1. Powstające w gospodarstwach domowych odpady ulegające biodegradacji powinny być w pierwszej kolejności wykorzystywane przez mieszkańców we własnym zakresie np. poprzez kompostowanie w przydomowych kompostownikach na terenach wiejskich.
2. Odpady komunalne zmieszane, odpady zielone i bioodpady oraz pozostałości z sortowania i pozostałości po procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania przeznaczone do składowania mogą być zagospodarowane wyłącznie w ramach danego regionu, w którym znajduje się Gmina. W przypadku braku RIPOK-u, odpady komunalne powinny być kierowane do instalacji zastępczych wyznaczonych dla regionu, zgodnie z zasadą bliskości.
3. Kolejność kierowania strumienia odpadów może ulec tymczasowej zmianie, tylko w sytuacji awarii RIPOK lub innej sytuacji uniemożliwiającej przyjęcie odpadów. W takim przypadku, odpady powinny być zostać przekazane do instalacji wskazanej jako zastępcza na wypadek awarii, zgodnie z uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami.
4. Podejmowanie działań zapobiegających powstawaniu odpadów, w szczególności działań informacyjno-edukacyjnych propagujących świadomą konsumpcję wśród mieszkańców.

Rozdział VI.

Obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi.

§ 15.

1. Utrzymujący zwierzęta domowe są zobowiązani do zachowania środków ostrożności zapewniających ochronę zdrowia i życia ludzi i innych zwierząt w szczególności do dołożenia starań, by zwierzęta te były jak najmniej uciążliwe dla otoczenia i nie zanieczyszczały miejsc przeznaczonych do wspólnego użytku.
2. Osoby utrzymujące psy i inne zwierzęta domowe są zobowiązane do sprawowania właściwej opieki nad tymi zwierzętami, w szczególności nie mogą pozostawiać zwierząt bez dozoru, jeśli nie znajdują się one w pomieszczeniu zamkniętym lub na terenie ogrodzonym, z którego nie mogą wydostać się samodzielnie.
3. Osoby utrzymujące zwierzęta domowe zobowiązane są do:
 - 1) wyposażenia zwierzęcia w obrozę, w przypadku psa rasy uznanej za agresywną – także w kaganiec,

- 2) w miejscach publicznych – prowadzenia psa na smyczy (rasy uznanej za agresywną także w kagańcu),
- 3) sprzątania zanieczyszczeń, pozostawionych przez zwierzęta w miejscach publicznych (wyjątek – osoby niepełnosprawne korzystające z psów przewodników).

Rozdział VII.

Wymagania dotyczące utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej.

§ 16.

- 1) Hodowla zwierząt powinna być usytuowana i prowadzona w taki sposób, aby nie pogarszała warunków zdrowotnych, sanitarnych i porządkowych otoczenia, nie powodowała zanieczyszczenia powietrza, gleby i wody oraz innych uciążliwości dla ludzi zamieszkujących sąsiednie nieruchomości.
- 2) Zabrania się zanieczyszczania miejsc publicznych wydaliniami zwierząt, karmą, ściółką i innymi odpadami pochodzącymi z hodowli.
- 3) Wytwarzane w trakcie hodowli odpady i nieczystości należy gromadzić w miejscu nie stwarzającym uciążliwości w korzystaniu z posesji sąsiednich.

Rozdział VIII.

Obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji i terminy jej przeprowadzenia

§ 17.

1. Obowiązkowej deratyzacji podlegają obszary:
 - 1) zabudowane budynkami wielorodzinnymi,
 - 2) zabudowane obiektami i magazynami wykorzystywanymi odpowiednio do przetwórstwa bądź przechowywania produktów rolno – spożywczych.
 - 3) o zabudowie usługowej,
 - 4) sportu i rekreacji,
 - 5) o zabudowie zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych,
 - 6) obiektów służby zdrowia,
 - 7) obiektów użyteczności publicznej,
2. Deratyzację na obszarach wymienionych w ust. 1 przeprowadza się w terminach:
 - 1) od 15 marca do 15 kwietnia – deratyzacja wiosenna,
 - 2) od 15 października do 15 listopada – deratyzacja jesienna.